

MOST FÓRUM

OBČASNÍK 4

PRESIDENT V. HAVEL V MOSTĚ

OBČANSKÉHO FÓRA MOSTECKA

Ve čtvrtek 8. 2. 1990 dostalo Koordinační centrum OFM senzační informaci, že k nám do okresu v rámci cesty po Severočeském kraji přijede dne 12. 2. 1990 na pracovní návštěvu pan prezident Václav Havel se svým doprovodem.

Koordinační centrum OFM bylo postaveno před problém připravit návštěvu podle přání organizátorů a zároveň umožnit setkání s panem prezidentem co největšímu množství obyvatel mosteckého okresu. Návštěva Mostu byla naplánována na pozdní odpoledne a na dobu, která mnohým připadala příliš krátká. Ovšem musíme si uvědomit, že bylo potřeba navštívit i jiná místa v kraji a řešit i jiné problémy, než problémy našeho okresu. Jako místo, kde návštěva pana presidenta proběhne, byl zvolen ODK HE Most. Do velkého sálu domu kultury byli přizváni na setkání představitelé všech Občanských fór okresu, a protože kapacita sálu je omezená, bylo jednání přenášeno pomocí techniky na parkoviště za kulturním domem. Je třeba říci, že ne příliš úspěšně.

Přesto, že se jednalo o výhradně pracovní návštěvu a pan prezident nebyl navíc v dobrém zdravotním stavu, vyhověl bez váhání žádosti OFM a pronesl krátký projev ke shromážděným obyvatelům z balkónu ODK HE. Bouřlivě a zcela spontánní přivítání panu prezidentovi udělalo radost.

Při jednání v sále zodpověděl on i členové jeho doprovodu některé dotazy obyvatel okresu. Hovořil o tom, jak na něj zapůsobil Severočeský kraj, o našich problémech i o možných cestách, jak je řešit. Pan ministr práce a sociálních věcí ČSSR Petr Miller ubezpečil přítomné, že vláda bude předcházet jakýmkoliv sociálním otřesům, které by mohly vyplynout z postupných změn v ekonomice. Z celého vystoupení vyplynulo pro nás velmi důležité poznání, že vláda o našich problémech ví, že na ně nezapomíná a v žádném případě se nechce zhatit odpovědnosti za jejich řešení.

Pan prezident se nám představil jako výrazná osobnost s nesmírným kouzlem a velkou lidskou přitažlivostí, který se nepřetvařuje a mluví a jedná tak, jak to považuje za správné. Sám to vyjádřil výstižně, když řekl: "Dělám presidenta, jak umím". A měli jsme možnost na vlastní oči uvidět, že on to umí dobře. Nesmíme však zapomínat na to, že pan prezident má především mnoho úkolů ve vládě a problémů, které se před ním kupí, je velké množství. Proto nemůžeme chtít, aby se zabýval individuálně problémy každého okresu a města. Lokální zájmy nelze v žádném případě povýšit nad zájmy republiky.

Cítí-li se na Sicílii někdo někým dotčen ve svých právech vyhlásí dotyčného "v e n d e t u" krevní mstu, která má svá nepsaná, ale v daných oblastech obecně známá pravidla, kterých se účastníci přísně drží a vědí kdo a proti komu stojí. To již je věcí osobní cti.

Jak však se podobné věci zcela nepodobně řeší v Bečově u Mostu, posuďte sami.

OF v místě sáhlo na letitě, bolavý zoubek dlouhotrvajících nedostatků v obci místním mocipánům. Tito, ale nemíní léčit zmíněný zoubek, ale místní OF. (Asi, aby zoubek nebolel). Jak jinak si máme vysvětlit snahu o diskreditaci OF v očích občanů tím, že se do jeho řad snaží propašovat místní opilce a lidi, kteří se snaží již v zárodku umrtvit každou iniciativu činitelů OF a vnést do jejich řad rozkol? Jak si vysvětlit snahu o snížení vážnosti různými pomluvami a nepravdami o nepoctivě získaný a fantastických majetcích členů OF a pod vlivem takových dojmů vzbudit u občanů závist a nepřátelské náladu, které se snaží využít k vlastnímu prospěchu s cílem stávající OF rozbit a nahradit svými lidmi, kteří probouzející se hlas občanů ukonejší sliby a nakonec uspí tak, jako to dělali celých minulých čtyřicet let své vlády.

Jak jinak si vysvětlit m í t i n k , který uspořádali v Bečově dne 14. 2. tohoto roku, kde chtěli těchto nálad proti OF využít ke zmatení občanů a uspořádat jakési neregulérní volby?

Proč se, ale za předsednický stůl neposadili sami? Z čeho měli strach? Snad ne z občanů, kterých se tak vehementně dovolávali? Proč, za předsednický stůl posadili pouze samotného pana Petra Hilbera? Nehovořil nakonec tento ambiciózní člověk pouze sám za sebe? A když ano, tak jaké měl asi úmysly? Anebo místní m a f i e vede boj opět v i l e g a l i t ě ?

(joka)

? Z JANOVA ?

Jednou z akcí OFM byla také návštěva domova důchodců v Janově, která se uskutečnila na základě mnoha stížností a nespokojenosti ze strany obyvatel tohoto ústavu, ale i pro obecně nevalnou pověst, kterou toto zařízení má.

Návštěva, které se účastnili, kromě dvou zástupců OFM, také lékař, hygienik a sociální pracovníce z OÚNZ a pracovníce sociálního odboru ONV Most, zoufalý stav tohoto "domova" pro staré občany prokázala.

Budova, postavená v 60. letech, bez důslednějšího přihlédnutí k potřebám budoucích obyvatel, ale i personálu, je stále více přetěžována nepohyblivými pacienty, pro které nebyla ani vhodně konstrukčně uzpůsobena. Dojem z tohoto chátrajícího domu, s úzkými chodbami, stísněnými, zanedbanými prostory, s bydlením typu studentské koleje, je opravdu deprimující. Technické a sociální vybavení, ošetřovny na úrovni polního lazaretu, náladu také nezlepší. Na špatné pracovní prostředí si z velké míry právem stěžoval i personál. Jediným optimistou, se kterým jsme se tam setkali, byl ředitel OÚSS pan Macek. Ten nás neustále přesvědčoval o tom, že stav není tak kritický, a že zbytek problémů z větší míry vyřeší již započaté drobné stavební úpravy. Tomu se nám ovšem příliš věřit nechtělo. Je zarážející, že na tyto stavební úpravy nebylo žádáno povolení.

Velká část problémů by se zřejmě vyřešila postavením léčebny pro dlouhodobě nemocné a také dalšího domova důchodců, čímž by se janovskému ústavu výrazně ulehčilo a tím by vznikla možnost k mnohem důstojnějšímu způsobu života jeho obyvatel.

Stav tohoto odvětví sociální péče je natolik palčivý, že by nás neměl nechat lhotejnými. Situaci v domově důchodců bude OFM i náležet sledovat a průběžně o ni informovat veřejnost.

Z OÚNZ ...

Transfúzní oddělení NsP v Mostě zahájilo činnost v roce 1961, s bezpříspěvkovým dárcovstvím začalo v roce 1963 a bylo první v Severočeském kraji s výhradně bezpříspěvkovými dárci krve.

Bylo to díky bohaté vzájemné spolupráci s ČSČK pod vedením všech vedoucích tajemnic OV s výjimkou poslední, tj. paní Věry Nešporové. V minulosti byl vždy primář TO členem OV a zdrav. komise, vrchní sestra členkou ZV-ČSČS OÚNZ a dárcovství krve bylo na jednom z prvních míst v úkolech ČSČK. Současně tomu tak již není a spolupráce je téměř nulová. ČSČK vůbec nepomáhá transfúznímu oddělení ani náborem nových dárců, výchovou k dárcovství, ani jedna z členek OV nedochází na TO, dobrovolné pracovníce ČSČK již několik let nedocházejí pomáhat při odběrech. Neorganizuje se cíleně nábor nových dárců jako před 10-27 lety. Na popud primáře TO tento sice provádí každoročně školení náborových pracovníků ČSČK, ale je jich jenom několik a stále titíž - výsledek žádný. Na řadu písemných připomínek, návrhů na organizaci náboru a proseb (dopisy ze 14.11.1979, 20.10.1982, 25.5.1987, 28.11.1988, 4.1.1990) se neděje nic a počet dárců několik let stagnuje, ač jejich potřeba stoupá. Několik let je v Mostě pouze 3 % dárců z počtu obyvatel a stav Rh negativních dárců je krajně nepříznivý, absence dárců k odběru je vyšší než 50 %!

Konstatuji současný stav s tím, že nábor dárců krve je v ČSR náplní práce ČSČK, že není v současné době závazkové hnutí a BSP (nábor nových dárců se dařil hlavně díky tomuto a ne ČSČK), a že pracovníci TO nejsou pro nábor dárců personálně zabezpečeni, poněvadž to není v náplni jejich práce ale pouze spolupráce! Domnívám se, že je nutno tuto záležitost řešit, řešit otázku přístupu ČSČK k dárcovství krve, v Mostě jde zřejmě o přístup současné vedoucí tajemnice, která dle mého názoru neudělala v dárcovství krve během své několikaleté činnosti nic konkrétního.

MUDr. Miloš Libich
primář hematol.transf.odd.
NsP MOST

Jerzy Lec: Neučesané myšlenky

Svědomy měl čisté. Nepoužité.

Vždycky se najdou Eskymáci,
kteří vypracují po obyvatele Konga pokyny,
co dělat v době tropických veder.

HRÁČKY

PRO MALÉ PACIENTY

Přátelé! Máte starost, co s odloženými hračkami a knihami pro děti? Přineste je k nám do OFM nebo přímo na dětské odd. nemocnice v Mostě. Přinášejte všechny hračky a knihy i částečně poškozené. Plyšové hračky jsou z hygienických důvodů nevhodné. Dětské oddělení použije vaše hračky pro své malé pacienty a ušetřené finanční prostředky, které jinak slouží k nákupu hraček použije na nákup léčiv.

DISKUSNÍ VEČER

Dá se v Mostě žít...

to byla otázka, kterou sobě i ostatním přítomným položili pořadatelé dalšího diskusního večera.

13. 2., kdy se opět konalo setkání OFM, se tedy hovořilo na téma: architektura, bydlení, otázka sídlišť, životní prostředí, atd. Přítomný byl nově zvolený předseda MěNV (bezpartijní kandidát OFM) ing. Bořek Valvoda, ing. Eva Janečková z Ústavu krajinné ekologie ČSAV, členové klubu architektů - ing. arch. Jan Hasík, ing. arch. Martin Kubrich a ing. arch. Milan Gajda.

Večer zahájil za přítomné zástupce OFM Rudolf Felcmann, celým setkáním provázela ing. Janečková.

Ing. arch. Hasík uvedl, že nynější město Most nemá prakticky obdobu, je od počátku městem novým.

V roce 1964 bylo vládou rozhodnuto o likvidaci starého Mostu, již ale rok předtím vzniká návrh územního plánu arch. Krejčího na vybudování Mostu nového. Tento plán je posléze i realizován, od sebe odděleně, tak tedy začíná vznikat část obytná - a centrum.

Most rostl po sídlišťích, a tak se realizovala přehlídka zprůmyslnění stavebnictví u nás. Centrum města se svou výstavbou zpožďovalo za sídliště, vznikalo z finančních kapacit zcela jiných a bylo tvořeno projekty samostatnými. Tak bylo vystavěno město rozměrných prostranství centra a zhuštěných prostorů k bydlení.

Ing. arch. Gajda toto doplnil tím, že stav města v podstatě odpovídá způsobu myšlení té doby, kdy vznikl plán arch. Krejčího (1963), proto je obtížné posuzovat město z dnešního hlediska !?

Do jaké míry toto sdělení přítomné občany uspokojilo, bylo patrné v zápětí v otevřené diskusi. Občané vyjadřovali nespokojenost s výstavbou dosavadních sídlišť, poukazovali na jejich špatnou a nevyhovující občanskou vybavenost, zazněl požadavek bezbariérových bytů pro invalidní občany, nutnost řešení prostorů pro děti a mládež ve stávajících sídlišťích, dotazovali se na absenci podzemních garáží, zdůrazňovali špatnou údržbu bytů atd.

DVEŘE SE OTEVŘELY

Napřed na "plecháči" a posléze přímo před budovu, jsme v čase nedávno minulém zvonili klíči a volali "Dejte ji dětem!". Tisíce demonstrantů mělo samozřejmě na mysli budovu OV KSČ v Mostě. Bylo to také logické. Pár metrů přes silnici, skryty za plotem, se krčily zámečky - dát dětem to nejlepší - na které nezbyvaly peníze. A tady stál dům hotový, po pádu moci komunistů, zcela bez náplně.

Po nelehkých jednáních Občanského fóra Mostecká se podařilo uživatele budovy přesvědčit, že uvolnit dům je opravdu třeba. A tak se tento objekt - symbol totalitní moci minula - mohl stát ve čtvrtek 8. února středem zájmu obyvatel našeho okresu, kteří si přicházeli prohlédnout všechny vyklizené prostory při Dnu otevřených dveří. Do návštěvních listů pak psali své názory, k čemu nejlépe dům využít. Záznamy na nich svědčí o tom, že centrum OF vystihlo velice dobře citění obyvatel Mostu. V bývalém OV KSČ bude trávit volný čas především mládež.

Foto: H. Špílová

Nejvíce je však zajímavé, jaká je perspektiva zkvalitnění bydlení a hlavně pak žít v už vybudovaných sídlišťích, která byla sice naplánována v letech 60tých, ale která s největší pravděpodobností přežijí i léta 90tá.

V diskusi vystoupil také nový starosta města ing. Valvoda. Všechny připomínky občanů vyslechl i zaznamenal, řekl, že do budoucna je nutno řešení hledat společně. Při té příležitosti požádal přítomné občany o spolupráci a o předkládání jejich event. návrhů, které by se zmíněné oblasti týkaly a k jejímu řešení napomohly. Podle vyjádření přítomných architektů jsou sídliště "načatá" a budou se dodělávat.

V příštím roce by se mělo snad také začít s realizací přeměny "plechového" parkoviště ve skutečné náměstí, které Most postrádá a které by snad bylo důstojným dotvořením centra našeho města.

Z NĀVŠTĚVY PRESIDENTA

